

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára — — 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 49. szám.

Vasárnap, december 3.

Suszter a kaptafánál.

(*) Nagyon érdekes, hogyan esik ki a gyeplő Európa minden országában a forradalmárok kezéből. A világháború szerencsétlen befejezése után szinte mindenütt a szélsőséges pártok jutottak kormányra. Nem csoda, hiszen éveken át szították az amúgy is felgyülemlett elégtelenséget s mivel világmegváltást, szociális termelésből fakadó jólétet és szabadságot ígértek, a kifáradt tömegek karjaikba vették magukat. Így jutott uralomra nálunk a radikális és nemzetközi párt, így vették át a kormányt Németországban, Lengyelországban, Csehországban és Ausztriában is a szociáldemokraták és egyéb forradalmárok. Ahol pedig nem kizárólag ők lettek úrrá, ott — mint Olaszországban, Angliában, Szerbiában és a semleges országokban — a radikális kormányok az ő füttyülőjükre táncoltak.

Megtörtént a világmegváltó for-

radalmi átalakulás. A háborúban kifáradt emberek pedig lázas szemekkel várták az enyhülést. Várták, hogy sorsuk javulni fog, hiszen a nép apostolai vették kezükbe az országok sorsát. Roppant tetszett, hogy itt egy suszter, ott egy pincér került a miniszteri székre. Csak arról feledkeztek meg, hogy a hivatallal ész még nem jár feltétlenül.

Eltelt négy esztendő. S mit látunk most, ha

körülnézünk Európában? Mikor Magyarországon megbukott a vörös rémuralom és a magyar nemzet visszatért a nemzeti és keresztény ideálhoz, azzal bujtogattak a pénzemberek, hogy Magyarország elszigeteli magát. Pedig semmi más nem történt, mint az, hogy Magyarország tért először észre s a többiek csak utána ábrándultak ki a forradalmi kormányokból.

Lengyelország, Svájc, Hollandia és Szerbia már a múlt évben lerázták magukról a radikális és vörös demagógiát, mert kitűnt, hogy ezek a pártok kitűnően értenek az agitációhoz, a kritikához és a felfor-

Kapisztrán János szobra.

Az elmúlt héten leplezték le a főváros legújabb szobrát. Az emlékmű Dankó István szobrászművész alkotása.

gatáshoz, de a kormányzáshoz és az országépítéshez suszterek. Rothadás, züllés és nyomor vert tanyát Európaszerte, ahol a forradalmi kormányok kezelték az ország gyeplőjét. Ausztriát a nemzetközi szocialista kormányzás teljesen koldussá tette. Mikor már egészen megbukott az ország az utolsó pillanatban adták át a kormányt a keresztény pártoknak. Olaszországban a nemzet haragja söpörte el a szocialista országrontók kormányát és a nemzeti fascisták csinálnak rendet. Az angol választásokon most tört pálcát a nemzet a szocializmussal kacérkodó liberális párt fölött és nagy, egységes nemzeti pártnak adott többséget.

Utoljára került szegény Németország. Borzalmas züllés és szégyenletes sorvadás az, amit ez a nagy nemzet szenvedett a négyéves szocialista kormányzás alatt. A gazdag Németországból szolgánép lett. A kenyér nem 150 korona, hanem 1000 márkánál is több és a hajdan boldog németek kosztja a gerstlipolitikusok vezetése alatt krumplira és vízre jutott. Nincs személybiztonság, nincs élet, nincs rend a hajdani mintaországban.

Most végre Németországban is átadták a kormányt a szocialisták a polgári pártoknak. Önként adták át, azzal a beismeréssel, hogy ők nem értenek hozzá. Csizmadia népbiztos szavai jutnak eszembe, akit, mikor elvtársai sürgettek, hogy — ha egyszer kormányon van — juttasson minden szakszervezeti tagnak földesúri jövedelmet, izzadva nyögte:

— Könnyebb agitálni, mint kormányozni!

Európa rájött a régi közmondásra: Suszter maradjon a kaptafánál! Mindenütt visszahajtották őket a kaptafához. Európaszerte lealkonyodott a szocializmusnak és a szélsőséges radikálisoknak. Csak nálunk volnának még olyanok, akik a történetek után is az orrukba engedik tenni a vörös karikát, hogy a radikális blokk láncán táncoljanak?!

Budapest, december 2.

Kilencezer koronás búza. Számítottunk rá, hogy a búza ára novemberben és decemberben lejjebb száll, ha a korona értéke nem csökken. Számításunkat arra alapítottuk, hogy a szomszéd államokban is megkezdődött a gabona olcsóbbodása a kisebb kereslet folytán, másrészt arra, hogy ilyenkor érkezik az európai kikötőkbe az amerikai búza, mely olyan államok gabonapiacán is érezteti a maga hatását, amelyek nem szorulnak gabonabehozatalra. Számításunk bevált. A búza ára 12.000 koronáról 9000 koronára esett. Az olcsóbbodás jelentékeny, mintegy 25 százalékot tesz ki. Azt gondoltuk, hogy ilyen árleszállítást csak észrevesznek azok, akik a búzaáremelkedés idején olyan ordítást vittek véghez s oly feneketlen gyűlölettel izgattak a földművelők ellen. Vártuk, hogy a liberális újságok, Epstein-Esztergályos képviselő úr és elvtársai a szélbalon igazságosan elismerik, hogy a földművelők a legbecsületesebbek, mert ők kezdték meg az olcsóbbítást. A liberálisok azonban lapulnak, mint a dinnye s egy szavuk sincs a búza, a burgonya, a

vágóállat és a bor olcsóbbodására. Újságjaik szóra sem érdemesítik a mezőgazdasági olcsóbbodást, pedig ugyancsak nyargal az iparcikkek ára még mindig fölfelé. De ezen ne csodálkozzunk. A liberálisok és szocialisták szívesen elnézik, ha a gyárosok drágítanak, meg a kereskedők, csak — a «paraszt» ne keressen.

Leszálltak a lóról. Mindössze négy év mult el a csúfos fegyverletételtől s alig két esztendő Trianon, Versailles, Szent-Germain és Sèvres hírhedt «békétárgyalásaitól». S ime, Lausanneban új békétárgyalás folyik. Még pedig a központi hatalmak leggyöngébbike, a török tárgyal, de most igazán tárgyal a nyertes antántal. Lóhátról beszéltek velünk Trianonban és Sèvresben a törökökkel. S két esztendő alatt leszálltak a lóról. Már nem is francia földön, hanem semleges területen jöttek össze, mint egyenrangú hadakozó felekhez illik. Akkor ők diktálták a «békét» és csak a tollat adták a vesztesek kezébe, hogy aláírják. Még szóhoz se engedték jutni delegátusainkat, akiket internáltak egy hotelbe, mint gonosztevőket. Most azonban megfordult a dolog. A törökök diktálják a föltételeket s ők az alkudozók. S a törökök régi határait követelik önerzetes hangon. A gögös antánt pedig leszállva a lóról kezét csókol a «beteg embernek», hogy balkáni szövetségeseit ne ostorozza tovább. Eddig tartott a hírhedt párisi béke s így bántak volna már a magyarokkal is, ha nincs Károlyi Mihály, Linder, Jászi és a nemzetköziség, mely szégyenletesen megalázta nemzetünket, elárulta országunkat.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlésen szakszerű vita keretében tárgyalták a vármegyei és városi tisztviselők, továbbá a községi és körjegyzők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatokat. Az utóbbi javaslat, amint erre Krakker Kálmán előadói beszédeben rámutatott, fontos lépésnek tekintendő arra nézve, hogy a jegyzői kar is ugyanolyan bánásmódban részesüljön, mint az állami tisztviselők. F. Szabó Géza a parlamenti liberális blokk tagjainak ismételt támadásával szemben védelembe vette a közigazgatási tisztviselőket és egyúttal hangsúlyozta, hogy ezek a törvényjavaslatok nem tekinthetők végleges illetményrendezésnek, mert azt majd előreláthatólag csak az előkészítés alatt lévő általános közigazgatási reform megvalósításával egyidejűleg lehet közmegegyezésre végleg megoldani. Mokcsay Zoltán történelmi visszapiantást vetett a vármegyére és azt mondta, hogyha a hazafiatlan sajtó nem járatta volna le a vármegye tekintélyét, akkor Kun Béla és Szamuelli pribékjei nem jutottak volna itt uralomra, mert a vármegyei tisztviselők voltak azok, akik mindig a legerősebb ellenállást fejtették ki az idegen hatalommal szemben. Éhn Kálmán a vármegyei tisztiorvosok, a járási orvosok, valamint a községi és körorvosok anyagi helyzetének a javítását kérte. Az általános vita végén Rakovszky Iván belügyminiszter nagyobb beszédet mondott és bejelentette, hogy csendben

előkészítette a közigazgatás reformját

és a belügyminisztérium állandóan dolgozik az anyag feldolgozásával. A miniszter meghívására az elméleti szakemberek már értekezletre gyűltek össze és szinte egyhangúan a tisztviselők kinevezési rendszere mellett foglaltak állást és helyeselték a mezővárosok típusának beillesztését, továbbá az alsófokú közigazgatási bíróságok létesítését.

Rakovszky Iván belügyminiszter nemzetgyűlési beszédében hangsúlyozta, hogy az ország pénzügyi helyzetét tekintetbe véve mindent megtesz a közigazgatási tisztviselőkért.

Ravasz László református püspök fogadtatása Kecskeméten.

1. Ravasz László. 2. Fáy István főispán. 3. Pekár Gyula, 4. Zsitvay Tibor nemzetgyűlési képviselők.

Bud János közlekedési miniszter egy interpellációra adott válaszában azt mondta, hogy az *ellátatlanok jegyzékét* megyéről-megyére vizsgálat alá veszi, mert fontosnak tartja, hogy azok a munkások, akik bármely okból nem juthatnak munkaalkalomhoz vagy keresethez, tényleg ellátásban is részesüljenek, de csak abban az esetben, ha más módon nem tudják megkeresni a kenyerüket.

Caal Gaszton sürgős interpellációjában kérte a pénzügyminisztert, hogy

a vagyonváltás kedvezményes lerovására

vonatkozó végrehajtási utasítás sérelmes rendelkezéseit módosítsa. Kállay Tibor pénzügyminiszter bejelentette, hogy hajlandó a *községi vagyonváltás befizetési határidejét december 31-ig meghosszabbítani* és mivel nehezen végrehajtható rendeletről van szó, hajlandó azt módosítani.

A bortermő vidékek képviselői

Héjj Imre dr. kezdeményezésére megbeszélést tartottak és foglalkoztak a balatonfüredi és tapolcai szállósgazdáknak a kormányhoz intézett memorandumával. Héjj Imre dr. a *hazai bortermelők méltányosabb megadóztatását* kérte és hivatkozott arra, hogy a szőlőtermelés az adózás szempontjából a múltban is méltányos elbánásban részesült. Kérte továbbá a szénkéreg és a rézgalic olcsóbbá tételét. Több képviselő felszólalása után Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár a kormány nevében kijelentette, hogy a kormány tudatában van a *bortermelés válságának*, de ez a válság a viszonyok következtében alakult ki, mert *egyrészt túltermeléssel állunk szemben, másrészt pedig a külföldi borpiac is megromlott*. A kormány legközelebb betérjeszti a *bortörvény revíziójáról* szóló törvényjavaslatot. A bortermelés válságának a kérdésével a kisgazdapárt külön értekezleten foglalkozik.

A legutóbbi pártértekezleten Gömbös Gyula szóváltette, hogy a királykérdésben fennálló törvényekkel szemben propaganda jelei mutatkoznak. Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában szükségesnek tartotta leszögezni, hogy semmi sem veszélyesebb és károsabb erre az országra nézve, mint a királykérdésnek a feszegetése, mert ellenségeink legkisebb megmozdulásunkat is hátrányunkra akarják felhasználni. A kormány gondoskodni fog arról, hogy szükség esetén *egyszakaszos törvénnyel vessen véget az izgatásnak*.

*

A kisgazdapárt a múlt héten avatta fel

új párhelyiségeit

az Eszterházy-utcai palota földszinti termeiben. Az emeleti helyiségekben megmaradnak az irodák és ugyancsak itt tartják meg a szokásos pártértekezleteket is. Az új párhelyiség pompásan berendezett társalgóval méltó otthonra lesz a Keresztény Kisgazda-, Földműves- és Polgári Pártnak, amely az ország népének színét-javát egyesíti. A felavatás napján Kállay Tamás nemzetgyűlési képviselő, a párt háznagya, üdvözölte Bethlen István gróf miniszterelnököt, aki azt válaszolta, hogy *mindig szeretettel jön a pártkörbe, mert érzi, hogy egvűtt van a párt tagjaival lélekben és együtt lesz a jövőben is minden csatában, amelyet együtt kell megvívni*.

Ha valami fölemelheti még a hazát — írja Széchenyi «Világ» című könyvében — önboldogságára, Urának örök dicsőségére és hozzá illő magasságra, az semmi egyéb nem lehet, minf nemzetiség és közértelemesség.

Csak akkor fejlődhetünk fökéleffessé, ha állandóan tanulunk.

+MEZŐGAZDASÁG+

Lótenyésztésünk újra való föl- építése.

Irta: Kis Mihály.

A háború, a forradalom, a kommunizmus és az ellen-séges megszállás annyira lefölte, kiszínelte, össze-vissza keverte a szegény Csonkamagyarország lónépességét, hogy már rá sem lehet ismerni a régi, hírneves magyar lótenyésztésre. Bizony, újra fel kell azt építeni. Ebből a munkából pedig minden gazdának ki kell vennie a maga részét. Mindenekelőtt rendet kell teremteni a nagy romhalmaz körül. Ki kell válogatni belőle a jót, a szépet, a munkabírót és ezt kell szaporítani, természetesen ismét csak jó maggal, nem pedig holmi szemétre való csődörökkel. Ha ezt cselekszi minden gazda, aki csak teheti, elég hamar elérhetjük a lótenyésztés újbóli felvirágozását.

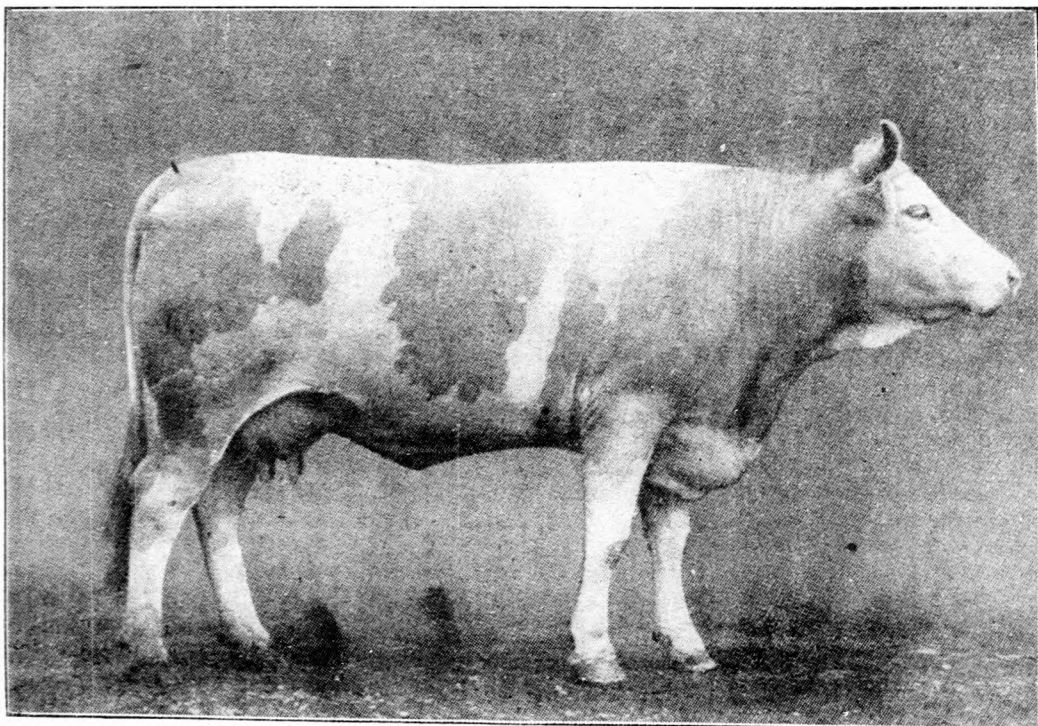
A vidék lótenyésztésének az adja meg az értékét, a lovának a kelendőségét, ha minél több szép és jó lovat bír felmutatni, még pedig egy fajtaból valót, egyformát. Amely vidék gazdáira törekszenek, annak csakhamar meglesz a maga híres *tájfajtája*, melynek híre kél az egész országban. Így van ez *Mezőhegyes* vidékén, nevezetesen Makón, Tótkomlóson, Majláthfalván, Mezőkovácsházán, azután meg Békéscsabán. Szarvason, Orosházán, Hódmezővásárhelyen is. Tessék csak odamenni és megnézni, milyen lova van ezeknek a községeknek és mennyivel több pénzt vesz fel érte a gazda, amikor vásárra viszi, mint az olyan vidéken, ahol minden gazda a saját esze, a saját gusztusa szerint válogatja a csikónevelésre való kancát és csődört. Ha ugyan válogatja, mert a legtöbb kigazda még csak nem is válogatós az ilyen dologban, hanem azt tartja fődolognak hogy csikó legyen, hacsak hitvány, nem is engedélyezett zúgcsődörtől való is.

Ha a kigazdák azt akarják, hogy jó és értékes lovat nevelhessenek, akkor *lótenyésztő szövetkezetet* kell, hogy alakítsanak. Ebben segítségükre lesz a méntelep, ha annak tanácsát és támogatását kikérik. De ezt a tanácsot követni is kell és segítségére kell sietni a kormányhatalomnak a rend megteremtésében. Elsősorban is nem kell túrni a köztenyésztéstől eltiltott, engedély nélküli zúgméneknek suttymban való garázdálkodását. Ahol nincsenek a mén-

vizsgáló-bizottság által is jónak talált községi vagy magán-mének, oda állami mént kell kérni vagy bérelni a mén-teleptől. A méntelepeket az oláhok erősen megdézsmálták. Sok helyre tehát egyelőre nem juthat állami mén; leginkább csak oda fog telni, ahol sok jó kanca van a gazdák kezében és ahol a gazdák a jó állami mént meg is tudják becsülni. Elég szegény, hogy sok helyen a gazdák nem becsülik meg a kiadott állami méneket, hanem inkább tiltott zúgménekhez vezetik a kancát, amivel csak önmaguknak okoznak kárt a várható hitvány csikóval.

Ahová ebben az inséges időkben állami mén nem jut, ott a közbirtokosságnak vagy a községnek kell iparkodnia, hogy a szükséges méneket megvásárolja vagy bérelje és tartsa. Ha ezek a testületek nem vállalkoznak, akkor az értelmes gazdák álljanak össze, *mén-tartó szövetkezetet* alapítsanak. 30–40 kanca tulajdonosa már meg bír venni és el bír tartani egy-egy jó mént, anélkül, hogy túlnagy anyagi terhet vállalna magára. Van ország, amelyben a lótenyésztők nem is engedik, hogy az állam vegye a nyakába a mén-tartás terheit (mi mindenről kell nálunk gondoskodni a szegény államnak!), hanem mén-tartó szövetkezetekben a gazdák maguk tartják a méneket. Így van ez a németországi Oldenburg nevű nagyhercegségben is, ahol a lótenyésztő szövetkezetek nemcsak a méneket válogatják meg a leggondosabban, hanem a *kancákat* is és komolyan megakadályozzák a tenyésztéstől eltiltott hitvány mének használatát. Ennek azután látják is a hasznát, mert lótenyésztésük világhírűvé vált és volt rá eset, hogy még a háborúelőtti olcsó világban is a legjobb csődörök némelyike 20–30 ezer koronás árban kelt el a ménvásáron. Az ilyeneket azonban a világért sem engedték a gazdák a külföldre vinni; megvették bizony azokat az odaváló mén-tartó szövetkezetek. A ménvásárokon megjelent nagyszámú külföldi vevők pedig beérhették a fölösleges, silányabb eladó csődörökkel, melyekért 6–10 ezer koronát fizettek ugyanakkor, amikor minálunk az uradalmi ménesekben nevelt csődörökért csak 2–3 ezer koronát fizetett az állam. Nehogy valaki azt higgye, hogy ezek az oldenburgi csődörök talán holmi nagyúri ménesből való híres versenylovak voltak, amilyen például az angol telivér, amit nálunk is tenyésztettek kedvtelésre, rengeteg költséggel; vagy talán abból a duplafarú, nagyon nehéz ígáslóféleségből való, melyet hidegvérűnek is hírnak és a melyért némely magyar kigazda is annyira eseng. Bizony nem ezekből valók azok, hanem épen a *kigazda ekeje elé való*, erős, de nem nehéz ígáslóvak, melyek, ha kellett, szép magas lábvetéssel, mutatósan ügetni is tudnak, amiért — ha *válogatva tenyész-tik* — a legdrágább hintósló gyanánt kelnek el a világ piacán. És ezt a lovat nem a nagyúri ménesek nevelik ott, hanem a kisebb-nagyobb gazdák.

Itt, minálunk nem válnék be, mert nyirkos, puha, lapályos földön termett, annak az igazi gyermeke. Csak azon a röggön díszlik, amelynek szülőltje, akár csak a nehéz mura-közi ló. Nincs is szükségünk rá, mert a mi híres magyar *Nonius* és *Furió* és egyébféle állami csődöreink sokkal jobbak. Ebből az a tanulság, hogy a kigazda is nevelhet az eke előtt járó kancái után igen drága lovat, csak kellően megválogassa a tenyésztésre való kancát és csődört. Ezt pedig sikerrel csak úgy végezheti, ha mintatenyésztésre szövetkezik és az állami lótenyésztés szakembereinek tanácsát megfogadja.

A luzerni (Svájc) szarvasmarhakiállításon első díjat nyert ötéves eredeti szimmentáli tehén.

A gabonasziszik elleni védekezésről.

Irtó: Kadocsa Gyula.

A gabonasziszik fejlődése meleg fekvésű magtárban egész éven át fennakadás nélkül folyik. A hidegebb magtárban tére elvonul a gabonarakások, ocsú- és rostaaljahalmok belsejébe, a padló, deszkák, gerendák, oszlopok réseibe, a fal hézagaiba, a magtárban esetleg felhalmozott szalma- vagy tőrekrakásokba. Tavasszal felocsúdik téli dermedtségéből és őszig rohamosan továbbszaporodik. A bogár egy szembe csak egy petét helyez el, de összesen mintegy 100—150 darabot. A teljes kifejlődéséhez 6—8 hétre van szüksége s ebből érthető, hogy őszig legalább is még két nemzedék jelentkezik. Ismeretes, hogy a zsiszik minden gabonafélét egyaránt pusztít: árpát, rozstot, búzát, kölest, tengerit, legkevesebb a zabot.

A zsiszik elsősorban a zugokban felhalmozott szeméten szaporodik el s innen kerül a tiszta gabonára. Vagyis az olyan magtárban szaporodik el leginkább, amelynek tisztántartására nem sok gondot fordít a gazdája. Ha tehát azt akarjuk, hogy gabonánk meg ne zsiszikesedjék, kiváló gondot fordítsunk a tisztaságra. A zugokban, lépcsőaljokban, vakablakokban, oszlopok aljában, faburkolat belsejében, gerendák és padló réseiben található gabona mindmennyi fészke a fertőzésnek. A tisztogatáskor ezt a gabonát tehát feltétlenül távolítsuk el. Semmiféle söpredéket, hulladékokat percig se tőrjünk a magtárban, hanem égessük el, vagy vessük trágyalébe, esetleg azonnal etessük fel a baromfival.

Mikor a magtár kiürült, alaposan takarítsuk ki. Ha azonban a magtárban állandóan van gabona, a takarítást csak részletekben végezhetjük, amennyire ezt a viszonyok megengedik. Mégis úgy osszuk be a munkát, hogy legalább havonként egyszer kiüszítsük az egész magtárt — ha részletekben is. Munkánkat megkönnyítendő, a padló, gerendák stb. réseit tapasszuk be felerészben marhatrágyával kevert agyaggal. A gabonát hetenkint lapátoljuk át, mert a megbolygatott garmadában nem tud elszaporodni a zsiszik. Azután gondunk legyen a szellőztetésre is, mert a friss levegő és világosság ellensége a zsisziknek. Idegenből kapott gabonát vagy zsákokat csak akkor vigyünk a magtárba, ha a tisztaságáról előbb meggyőződünk.

Ilyen eljárás mellett gabonánkat tisztán tarthatjuk el, se a zsiszik, se a gabonamoly nem üthet benne tartós tanyát.

Az a kérdés már most: mit tegyen az a gazda, akinek valamilyen okból a gabonája megsziszikedett? Van-e mód arra, hogy a már zsiszikes gabonát megtisztítsa? Van, még pedig a következő eljárás szerint. Rostáljuk meg a gabonát olyan szövetű rostával, amelyen áthull a zsiszik, de a gabona nem. A kirostált zsiszikeket legjobb elégetni vagy forró vízbe dobni. De mivel valamennyi zsiszikeket nem rostálhatunk ki, hányjuk a kirostált gabonát garmadába, azután takarjuk be rongyokkal, zsákokkal, len- vagy kenderkóccal, esetleg juhbőrös bundákkal. A garmadának különösen a fallal érintkező részét takarjuk jól be. Fél nap múlva a takarókat óvatosan kivisszük a magtárból és a beléjük húzódtott zsiszikeket rázzuk ki. A gabonát átlapátoljuk és újra betakarjuk. Így folytatjuk e munkát mindaddig, amíg a gabona teljesen meg nem tisztul.

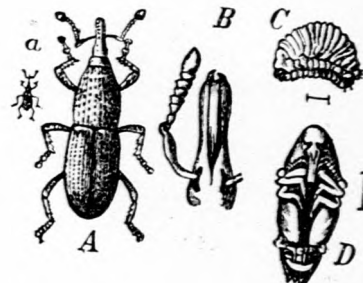
A megtisztított gabonát azután hetenkint egyszer lapátoljuk át.

A bor töltögetése. A hordónak állandóan telve kell lenni borral, mert a bor feletti levegő alkalmat ad arra, hogy a bor megvirágosodjék vagy megecetesedjék. Minthogy pedig a hordó dongáin, lyukacsain keresztül állandóan párolog ki a bor, el kell készülnie annak arra, hogy a fejtéskor tele töltött hordó bizonyos idő múlva már nem lesz egészen tele. Ezen apadás annál nagyobb, minél vékonyabbak a hordó dongái, minél szárazabb és melegebb a pince. Gyengébb borokat kéthetenként, jobb borokat havonként szokták töltögetni. A töltögetést úgy kell végrehajtani, hogy a dugó kiütése után a hordóba annyi bort öntünk, hogy felszine az akonanyílás belső széléig érjen. A töltögetésre olyan bort használjunk, mint amilyen a hordóban levő, mert a jó bort

gyengébb borral higítanók, romlott borral pedig elrontanók. Ha borunk nagyon finom, hozzá hasonló borunk a töltögetéshez pedig nincsen, kockázat nélkül úgy érünk a célhoz, ha apró üveg- vagy porcelláncdarabokat szórunk a borba mindaddig, míg a bor felszine el nem éri az akonanyílás belső szélét.

A trágyázás végrehajtása. Ha trágyatelepünk már megtelt és egyik földünk a trágya széttergetésére készen van, akkor a kihordásra kerül a sor. Egy-egy szekérre rakjunk a trágyatelep aljából és tetejéből is, hogy egyenletes keverékben jusson a trágya a talajba és ne egyik részre a túlerett, másik részre a telep felületéről jövő szalmás trágya jusson. Az egyenletes elszórás érdekében a megtrágyázandó földön egyenlő távolságban jelöljük ki a trágyahalmok (kupacok) helyét és ide szórjunk egyenlő halmokat. Mikor e munkálattal készen vagyunk, szórjuk szét és szántsuk alá azonnal a halmokat. Nagy hiba e trágyadombocskákat hetekig szétszóratlanul hagyni, mert akkor az eső, hó belőlük a trágyanyagot kilúgozza és a trágyakupac helyén «bujafoltok» létesítésére ad okot, míg a szántóföld egyéb részeire nem jut növényi tápanyag. Az alászántás legyen tökéletes, azaz trágyacsomók a föld felszínén ne maradjanak. Ez sikerül olyképpen, ha az eke után egy munkás jár vasvillával és azután egy barázdaszélességű földnyelvről a trágyát a már megszántott barázda fenekébe behúzza.

A lombhullás. Az őszi, illetőleg téli hideg elérkezével a növények legnagyobb része felfüggeszti növekedését, a tápanyagkészlet, miért is segédszerveit, a leveleket lehullatja. A lehullás előtt közvetlenül a levelekben levő használható anyagok bevándorolnak a szárba, vázuknak vizes tartalmában olajcseppek, erősen fénytörő sárga cseppek és kristályok lesznek láthatóvá. Innen az a pirosas-sárga színpompa, melyben ősszel az erdő lombozata ragyog. De nemcsak a hideg közeledtével hullik le a fák levele, hanem előidézhetheti a lombhullást a napfénytől való elzárás, a nagy hó és a fagy is. Ez az oka annak, hogy az erdő sűrűjében álló fa ágai közül csak a legfelsőkön van levél, melyek a napfényből részesednek, míg a magánosan álló fa minden ágán visel lombot. Lehullik a levél akkor is, ha nagy a hőség és kevés talajvíz. Ezen esetben a fa védekezésül hullatja le levélzetének egy részét azért, mert annál több víz párologna el testéből, minél több levél van rajta. Az örökzöld növények se mentesek a lombhullástól, de ezeknél nem ősszel és hirtelen folyik le e jelenség, hanem fokozatosan, egész éven át, miért is alig szem-

A gabonasziszik.

A) a bogár nagytá, a) természetes nagyságban; B) a bogár feje nagytá; C) a lárva (kukaca) nagytá, alatta a vonal valódi hosszát mutatja; D) a bábja nagytá, oldalt a természetes hosszúságát jelző vonal. (Rovartani Állomás kiadványából.)

egész éven át, miért is alig szem-

Harangszentelések. Az elmúlt héten a következő helyeken szentelték föl az «Ecclesia Harangművek»-nél rendelt tökéletes zenéjű harangokat: Majsza, Onód, Putnok, Sármellék, Kemence, Dejtár, Nógrádpatak, Sur, Vaja és Törökszentmiklós. Nógrádpatakon és Dejtáron Horváth Rezső esperesplébános úr buzgó-sága folytán hat harangot szenteltek föl. Suron Barta István plébános urnak ez alkalommal az egyház kegyura, az osztrák bencések apátja is vendége volt. Törökszentmiklósról a következőket írják: «A törökszentmiklósi egyház részére a két új harang megérkezett. A hívek öröme oly nagy volt s a lelkesedés oly mérvű, hogy a harangokat egy gépész minden díjazás nélkül fölhuzatta és fölszerelte. A fölszentelés e hó 12-én, vasárnap ment végbe s Urföldmutatáskor a nagyobb «Fis» hangú 684 kg-os harang már megszólt. Az Ecclesiát Horánszky Dezső dr. nemzetgyűlési képviselőnk képviselte. Általános vélemény, melyhez a magamét is csatlom, hogy a harangok minden tekintetben «remekek», «kiválóak», gyönyörű hangjuk fölemeli lelkeinket. A legőszintébb elismeréssel s köszönettel konstatáljuk. Hazafias üdvözléssel, Törökszentmiklós, 1922. nov. 22-én. Lovag Kucséra Ferenc dr., esperesplébános».

TANÁCSADÓ

Kérdés. *Gazdasági ellenőr akarok lenni, minő iskola elvégzése szükséges ehhez az álláshoz? (Sz. J.)* — **Felelet.** A gazdasági törvény értelmében jogosan a kérdézt címét csak okleveles gazda használhatja, aki a gazdasági főiskola elvégzése után, mint ellenőr lesz valamely gazdaságban alkalmazva. A gazdasági akadémiának elvégzéséhez három év szükséges, a felvételi kellék pedig középiskolai érettségi.

Kérdés. *1. A Delaware szőlőfaj jó-e és ellentáll-e a filloxerának? (L. B.)* — **1. Felelet.** A Delaware szőlőfaj nem a legjobb és a filloxera elleni ellenállása is igen kérdéses.

Kérdés. *A «Vasárnapi Könyv» és az «Uj Otthon» című folyóirat hol és mennyiért rendelhető meg? (A. Gy., Békéscsaba.)* — **Felelet.** A «Vasárnapi Könyv» egy évre 150 koronáért megrendelhető Budapest, Ferenciek-tere 3. szám alatt. Az «Uj Otthon» megszűnt.

Kérdés. *Mint rokkant kedvezményes áron gyümölcsfát hol kaphatok? (S. S., előfizető.)* — **Felelet.** Kedvezményes áron a földművelésügyi minisztérium engedélyez gyümölcsfákat az állami gyümölcsfatelepekről. Tessék ide kérvénnyel fordulni, bár a kis készletre és az előrehaladt időnyre való tekintettel nem remélhető kérelmének kedvező elintézése. Gyümölcsfákat kedvező áron beszerezhet: Bekeffy László Zalakoppány, Ungváry László r.-t. Czegléd.

Üzenet a könyvrendelőknek. (B. L., Ecséd.) «Rózsabimbók» című imakönyv nem kapható.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Schandl Károly államtitkár nyitotta meg a csongrádi gazdák kiállítását. Csongrádon a Faluszövetség és a Stefania-Szövetség nagyszabású vendéghiállítását rendezett, amelyet Schandl Károly földművelésügyi államtitkár nyitott meg. Az államtitkár nemzetgyűlési képviselők kíséretében szombaton érkezett meg Csongrádra, ahol nagy ünnepélyességgel és szeretettel fogadták. A községi iskolában rendezett kiállítást Schandl államtitkár magasnívójú beszéddel nyitotta meg, hangoztatva, hogy a nemzetet újjáteremtő erkölcs, munka és gazdasági erő a tanyákon, a falvakban összpontosul. *Jogunk van bízni abban, hogy megteremtjük azt a rendet és azt a gazdasági életet, amely kiindulópontja lesz Nagy-Magyarországnak.* Több felszólalás hangzott még el az államtitkárnak kitörő lelkesedéssel fogadott beszéde után. A vendégek megsemmisítették a kiállítást, amely a legsikerültebbek egyike azok közül, amelyeket eddig rendeztek. Schandl államtitkár részt vett még a népfőiskola második tanszakának megnyitásán is s dicsérettel emlékezett meg a gazdatársadalomról, a gazdaijakról s az oktatókról, akik a gazdasági népfőiskolák működését lehetővé s elismertté tették. Este a polgári körben vacsora, azután pedig gazdabál volt.

Az újmalomsoki legjobb fejőstehének tulajdonosait megjutalmazták. Az újmalomsoki földművelőkör tagjai közül ötven tehéntartó gazda hetvennégy tehénnel 1921. április 1-től 1922. március 31-ig rendszeres próbafejést tartott a legkiválóbb fejőstehének megállapítása céljából és a tíz legjobb fejőstehén tulajdonosát nagyon szép és értékes díjakkal jutalmazták. Az ünnepélyt a Győrvidéki Földművelők Egyesülete és annak újmalomsoki köre rendezte. Az ünnepélyen a földművelésügyi miniszter Tolnay Pál miniszteri tanácsossal képviseltette magát és a vármegyéből is számosan vettek részt. A vármegye főispánja szép beszéd keretében adta át az ünnepeltnek a díjakat és a jutalmakat, melyek között mezőgazdasági gépek, eszközök és elismerő oklevelek szerepelnek. Értésülésünk szerint ezt a példát követve, újévtől kezdve hasonló próbafejéseket fognak eszközölni a győr-újfalusi és nyalkai földművelő-kör gazdái is, kik már békében is kiváló tenyészállatokat neveltek.

A gazdák véleménye az állatszavatossági törvényjavaslatról. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztályának e célból külön kiküldött bizottsága Hutya Ferenc dr., állatorvosi főiskolai rektor ismertetése alapján foglalkozott azzal a törvényjavaslatl, amelyet az igazságügyminiszter az állatforgalmi szavatosság kérdéséről a napokban a nemzetgyűlés elé terjesztett. Alapos megvitatás után a bizottság örömeinek adott kifejezést, hogy végre a nemzetgyűlés elé kerül az állatforgalmi szavatosságról szóló, oly sokszor sürgetett törvényjavaslat. Kivánatosnak tartják azonban a szavatossági főhibáknak a törvényben való felsorolását és azonkívül annak a már meghonosodott joggyakorlatnak törvényesítését, hogy a szavatosság kiterjedjen azokra a szavatossági hibákra is, amelyek az állat rendeltetésszerű használatát tetemesen korlátozzák, vagy kizárják. Kivánatosnak tartják továbbá, hogy az állat kifogósolása esetén az eladó kötelező értesítést is elő legyen írva, valamint, hogy a szavatossági hibák kiterjesztése és egyéb további megkötések esetén a javaslat által előírt «írott szerződés» helyett csupán az írásbeliség kívántasék meg.

A balatonvidéki szőlősgazdák segítséget kérnek. A Tapolcai Gazdakör legutóbbi értekezletét tartott, amelyen elhatározták, hogy a bortermelés válságának ügyében gyors segítségnyújtásra kéri a kormányt. Az erre vonatkozó beadvány megállapítja, hogy a borkereskedelemben általános pénzhiányt okozott az a körülmény, hogy a kivitelt szünetelt. A válságot fokozza az is, hogy a vidéki pénzüntézetek a budapesti nagybankoktól nem kapják meg a kellő támogatást s így a vidéki gazdák hiteligényét nem tudják kielégíteni. A munkásnép mindezek következtében kenyér nélkül marad, ami annál szomorúbb tény, miután az egyéb mezőgazdasági terményekben való idej termés maguknak a gazdáknak sem fedezi a szükségletét. Kéri a kivitelt megindítását a lehető leggyorsabban; továbbá halasztást az adók befizetésére, a bortermelési adó azonnali megszüntetését és a szőlőföldjövendelmek után kivetett búzaválutaadó méltányosabb adóval való helyettesítését. Azt is óhajtják végül, hogy a borok szeszeseítését engedje meg a kormány.

Itt említjük meg, hogy a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara beadványt intézett a pénzügyminiszterhez, melyben kéri, hogy a szőlőbirtokosok részére a földadó kedvezményes befizetésének határideje hosszabbításék meg.

Gazdasági ismétlőiskolák főiddel való ellátása. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter a járási főszolgabírák útján a községi előjáróságokat október hóban utasította, hogy a folyamatban lévő megváltási eljárások során a tárgyalóbizottsági eljárások alkalmával a gazdasági ismétlőiskolák céljára szükséges területek igénybevételeit kérelmezzék. A miniszter utasítása szerint ilyen módon kisközségekben legalább nyolcszáz négyszögöl, de lehetőleg két katasztrális hold, nagyközségekben pedig legalább két katasztrális hold földnek a megszerzéséről kell erre a célra gondoskodni. Amennyiben az iskolafenntartó községek ezeknek a földeknek a vételárát jelenleg megfizetni képtelenek nem volnának, a földreformtörvény megfelelő haszonbér fizetése mellett módot nyújt a válságár megállapításának tíz évig való elhalasztására is.

Tavaszi vetőmag a gazdáknak. A földművelésügyi minisztérium maga kíván gondoskodni a tavaszi vetőmag beszerzéséről. A mezőgazdasági érdekképviseletek épen ezért felhívják a gazdaközönseget, hogy tavaszi vetőmagszükségletüket jelentsék be az illetékes vármegyei vagy járási felügyeletségnél. Az érdekeltség kéri az uradalmakat is, hogy amennyiben felesleges vetőmagkészlettel rendelkeznenek, erről is tegyenek jelentést.

Mezőgazdasági művelési ágakban történt változások bejelentése. A földadóról szóló törvény értelmében a községi előjáróságok a földbirtokosokat tartoznak felhívni, hogy a saját jól felfogott érdekeik szem előtt tartásával az állandó jellegű művelési ágváltozásokat harminc napon belül okvetlenül jelentsék be. A törvény értelmében mindazok a birtokosok, akik az 1910. évi január hó 1-től kezdve a művelési ágban beállott bárminő állandó jellegű változást a változás beálltanak időpontjától számított harminc nap alatt még eddig nem jelentették be, de az ilyen művelési ágváltozásokat harminc napon belül utólag bejelentik, továbbá, akik az ezután beálló változásokat az előírt harminc napon belül bejelentik, büntetés alól mentesülnek. Ha azonban az érdekelt birtokosok a fent ismertetett bejelentési kötelezettségüknek harminc nap alatt nem tesznek eleget, az esetleges földadózaporulat 25%-át a változás beálltanak időpontjáig visszamenőleg megfizetni tartoznak; ha pedig adóapadás állt be, az apadás csak a változás bejelentését követő költségvetési év kezdetétől fog érvényesíttetni.

Uj regényünk.

«A csókruha» című elbeszélésünk mai számunkban véget ért.

Következő regényünk a detektivek izgalmas és érdekfeszítő munkájával ismerteti meg az olvasót. Manapság a betörővilág alakjai olyan technikai felkészültséggel, de am ennél is fontosabb, olyan körmönfont ügyességgel, aprólékos körültekintéssel és annyira kitűnően fölépített terv alapján hajtják végre gázságaikat, hogy csak a valóban mélyreható éleslátás és hajszálnyira biztos ítélőképesség tudja kibogozni a tett szándékosan össze-visszakuszált szálait. Elbeszélésünk, melynek címe:

A zöld kárpit,

épen egy ilyen páratlan ravaszsággal véghezvitt ékszerrablás földérintését írja le, amelyben a siker dicsősége egy kitűnő detektívnek jut, aki világos okfejtéssel, egyik apró láncszemet következetesen a megfelelőbe illesztve keríti kézre a magukat teljes biztonságban érző tetteseket. Elbeszélésünk írója

Undi Imre,

a magyar fiatal író nemzedék egyik nagytehetségű tagja, aki a «Vasárnap» számára írt munkájában nagyszerű képzelő erejéről tesz tanuságot. Emellett művésze az írás mesteriségének, mert mindvégig lebilincsel, fokozni tudja az érdeklődést és így vezeti az olvasót az előre nem sejtett kibontakozás felé. Bizonyosak vagyunk benne, hogy olvasóink türelmetlen kíváncsisággal fogják várni a regény egymást követő, egyre érdekfeszítőbb folytatásait.

A zöld kárpit

közlését jövő héten megjelenő számunkban kezdjük el.

Petőfi-ünnep Finnországban. A *helsinki* nemzeti színházban *Petőfi-ünnepélyt* rendeztek. Az előcsarnokot magyar és finn zászlókkal díszítették föl. A csarnok közepén Petőfi arcképe volt látható. Az ünnepélyen jelen voltak *Stahlberg* birodalmi elnök, a finn kormány valamennyi tagja és a közélet számos kitűnősége. *Bornemissza* báró magyar követ és felesége, valamint a magyar vendégek részére díszhelyet tartottak fön. Az ünnepély a Szózat eléneklésével kezdődött. Setälä egyetemi tanár beszédében méltatta Petőfit és dicsérettel emlékezett meg a magyarságról. Azután Petőfi-dalokat és költeményeket adtak elő.

A kormányzó látogatása Esztergomban. *Horthy Miklós* kormányzó és felesége az elmúlt csütörtökön reggel indult el Budapestről *Esztergomba* a kenyérmezei fiúnevelő-otthon megtekintésére. Tíz órakerkezett meg a különvonat Esztergom-tábor vasútállomásra és *Czobor Imre*, Csonka-Esztergom és Komárom vármegye főispánja üdvözölte a kormányzót a vármegye nevében, Esztergomváros üdvözlését pedig *Antony Béla* polgármester tolmácsolta. A kormányzó rövid beszédben köszönte meg az üdvözlést. Azután az ifjúság sorfala között a táborba ment, ahol szemlét tartott, majd az állami fiúnevelő-otthon megtekintésére indult. A látogatás végeztével lelkes éljenzéstől kísérve visszatért az állomásra, ahonnan folytatta útját Esztergom felé. A pályaudvaron a vármegye és a város küldöttéi, továbbá az egyházi és katonai előkelőségek fogadták a kormányzót, aki köszönetet mondva az üdvözlésekért, hosszú kocsisor élén a vármegyeházra hajtattott. A kormányzó a következő beszédet mondta: «Volt idő, amikor Esztergom városát messze keletről jött hadak tartották megszállva és idegen erősség volt ez a város. Ne felejtjük el, hogy akkor a pártoskodás, a meghasonlas tette tönkre az országot. A pártoskodásnak egy ellenszere van és ez a *nemzeti gondolatnak mindent összefoglaló ereje*. Azt akarom, hogy nemzeti érzésben összeforrva, a föld nepe és a munkás is megtalálja egymás becsületes dolgos kezét, mert, ha a társadalmi rétegek és osztályok izgatók szavaira hallgatva egymással szembe fordulnak, akkor *ismét súlyos akadályokat kell leküzdenünk, hogy a megkezdett úton tovább haladhassunk*. A mai küzdelmes időben *azé a népe a jövő, amelyben a nemzeti eszme a legerősebben él*. Ezen az úton kell haladni minden becsületes magyar embernek.» Ezután a kormányzó feleségével a Szécsenyi-térre vonult, ahol *katonai szemle volt*. Utána a székesegyházhoz hajtattak. A templom bejáratánál a kormányzói part *Walther Gyula* címzetes püspök, nagyprépost vezetésével a székesfőkaptalan fogadta teljes díszben. A kormányzó és neje a nagyprépost vezetésével megtekintette a székesegyházat, valamint a székesegyház kincstárát és képtárát. Végül a primás palotájában ebédet adtak a kormányzó tiszteletére.

Székesfehérváriak kegyelete Gárdonyi Gézával szemben. A város mertekadó köreiben mozgalom indult meg, hogy Gárdonyi Géza emlékét megörökítsék. Két emléktábla felállításáról van szó. Az egyiket *Garaonyban*, helyesebben Agárd pusztán, az író *szülőházán*, a másikat Szekesiehérvár úgynevezett Felsővarosában azon a házon helyeznek el, amelyben az örökmiékü költő *gyermekéveit* töltötte. A vármegyei és a városi törvényhatósági bizottság e kérdésben legközelebb dönt.

A «Falu» és a «Stefánia» szövetség háziipari és gazdasági kiállítása Csongrádon.
Balról: háziipari cikkek. Jobbról: polgári iskolai tanulók szülőjdmunkái.

Olasz fascista nők fekete ingben.

A legutóbb megváltásra került földbirtokok. Az *Országos Földbirtokrendező Biróság* 1922 november 13—18-ig a megváltási eljárást elrendelte az alábbi községekben és birtokokra: *Gönyű* községnek — Eszterházy Miklós Móric gróf birtokára; *Homokkomárom*, *Hosszúvölgy* és *Fűzvölgy* községnek — Batthyány-Strattmann László herceg birtokára; *Püspökmárok* községnek — (házhelyekre); *Nyíregyháza* városnak — Bogdány György és Dessewffy gróf testvérek birtokára; *Kötay* községnek — Lónyay János gróf, Fisch Samu, Reismann Samu és Károly és Groák Lajos birtokára; *Aszófő* községnek — (házhelyekre); *Szécsénke* községnek — S.ékely György dr.-né örökösei és Balás M. József birtokára; *Csobánka* községnek — Schwarzmann örökösei és Ehleitner István és Teleki József gróf birtokára; *Terecske* községnek — Pápa Zsigmond és Bodó Gusztáv birtokára; *Sári* községnek — Silberstein Samu és neje, Nemes János grófnő birtokára; *Hangács*, *Nyomár* és *Hegymeg* községnek — Jónap Ferenc, Darvas Aladár és Fáy László birtokára; *Bélapátfalva* községnek — az egri papnevelő-intézet birtokára; *Bóta* községnek — az egri papnevelő-intézet birtokára; *Berkesz* községnek — Fülöp Bernát és társai, Kalla Ignác és Vay Gábor gróf birtokára; *Ózd* községnek — Schlesinger Hermann birtokára; *Szentpéterur*, *Vörri* és *Zalaigrice* községnek — Takács Jenő, illetve Csikvándy Márton és társai birtokára; *Szörény* és *Zádor* községnek — Erdődy Rudolf gróf birtokára; *Mályi* községnek — (birtok megjelölve nincs).

Nagyatádon is lesz falufejlesztési kiállítás. Az *Országos Falu-Szövetség* és az *Országos Stefánia-Szövetség* legközelebbi *falufejlesztési vándorkiállítását* Nagyatádon rendezi. Az előkészítő bizottság ezúton is felhívja a birtokosokat és az iparosokat, hogy *mentől nagyobb számban jelentkezzenek erre az egyéni és országos szempontból egyformán kiváló érdekű kiállításra.*

Jegyzők a miniszterelnök és a pénzügyminiszter előtt. Az *Országos Jegyző Egyesület* elnökségének küldöttségét szerdán fogadta Bethlen István gróf miniszterelnök. *Koncz* János dr. elnök feltárta a miniszterelnök előtt, hogy a jegyzői kar sérelmesnek tartja magára, hogy a jegyzők a rendkívüli segínyt nem kapták meg. A miniszterelnök a küldöttségnek adott válaszában kijelentette, hogy közbenjár a pénzügyminiszternél az ügy elintézésére. A küldöttség ezután a pénzügyminisztert kereste fel, aki kijelentette, hogy a jegyzők a rendkívüli segínyt mielőbb meg fogják kapni.

Angolok megveszik a magyar kézimunkát, hogy enyhítsék a hazai nyomort. Mrs. *Collin*, az angol vöröskereszt tagja, egyik londoni céggel megállapodást kötött, amelynek értelmében a magyarországi nyomor enyhítése céljából a cég *magyar kézimunkát vásárol*. Mrs. *Collin Mc Donald* ezúton is kéri mindazokat, akik kézimunkáiknak Angliában piacot szerezni óhajtanak, hogy címére (*London 38. Abbey Road*) részletes leírást küldjenek. Az angol kereslet jelenleg főképpen *mezőkövesdi* és *torontái* hímzések irányában nyilvánul meg.

Az Ébredő Magyarok országos közgyűlése. Az *Ébredő Magyarok Egyesülete* országos közgyűlést tartott vasárnap délelőtt az újjáébredés nagytermében. *Pálóczy-Horváth* István elnök megállapította, hogy az ébredők céltudatos munkájának eredményeül jelentkezik a magyar faj törekvése, mely szerint *komolyan szakítani törekszik azzal a liberális irányzattal, amely erkölcsromboló hatásaiban hazánk szétfűrésztéséhez vezetett.* Hogy ilyen fokára emelkedhettünk a fejlődésnek, abban legfőbb érdeme a kormányzó ő főméltóságának van. Az elnök indítványára táviratban üdvözölték a kormányzó ő főméltóságát, *József* királyi herceget és *Prohászka* Ottokárt, akit egyben az egyesület *alsztagjává is megválasztottak.* *Hegedüs* György és *Kiss* Menyhért nemzetgyűlési képviselők felszólalása után az egyesület VII. kerületi szervezete által *Héjjas* Ivánnak felajánlott *zászló felszentelése és megáldása következett.* *Héjjas* Iván fogadalmat tett, hogy *addig nem nyugszik, amíg a zászlót végig nem hordozza a megváltást váró nagy Magyarország határain.* Most az elnök bejelentette, hogy a kormányzó ő főméltóságától, úgyszintén *József* főhercegtől megérkezett a választávirat. Percekig tartó tomboló lelkesedés közben mutatták be a két meglehangú távirat szövegét. *Koródi Katona* János nemzetgyűlési képviselő javaslatára az országos közgyűlés kimondotta, hogy december második vasárnapján *országos propagandánapot* tart minden faluban és városban a *zsidó kereskedelem ellen.* *Nyitrai* Pál dr. azt javasolta, hogy büntető-törvénykönyvünk sikkasztásra, csalásra és hamisításra vonatkozó rendelkezéseit *szigorítsa meg a parlament és hogy zsidó italmérsi jogot ne kaphasson.* Az indítványt egyhangúan elfogadták. Az egyesület kimondotta, hogy az elnökség mindent kövessen el *Sándor* Pálnak egy amerikai cionista lapban megjelent cikke miatt kívánatos rendőri felügyelet alá való helyezéséért. Végül a közgyűlés közönsége elénekelt a Himnuszot.

Aláírták a magyar-cseh kereskedelmi szerződést. Október 16-án kezdődtek meg s azóta szakadailanul folytak a Magyarország és Csehország közötti gazdasági tárgyalások. A tárgyalásokat most befejezték és *megkötötték a kereskedelmi szerződést,* amelyet alá is írtak Magyarország és Csehország meghatalmazottai. A szerződés határozatlan időre szól és a két államban törvénybeiktatás után fog érvénybe lépni. A kereskedelmi szerződéssel egyidejűleg külön egyezményeket kötöttek, többek közt a szomszédos határforgalomban a vámkezelés megkönnyítéséről, szintűgy a vasúti orgalom szabályozásáról.

Magasabb értéket ütnek a bélyegekre. A postatarifa megdrágulása miatt a postaigazgatóság új bélyegeket bocsát ki, illetőleg a már meglévő bélyegeket az új díjszabással arányban álló magasabb értékjelzésű feülbélyegzéssel fogja ellátni. Az országghárajzú bélyeg ezután húsz- és harminckoronás értékben fog forgalomba kerülni, a száz, ötszáz és ezer fillér jelzésű hivatalos bélyegek pedig mint egykoronás, öt- és tízkoronás bélyegek kerülnek használatba. Kiadnak továbbá 15, 25, 50, 100, 500 és 1000 koronás hivatalos bélyegeket. Az új bélyegeket csak apránként fogják forgalomba hozni, nehogy a bélyeggyűjtők megrohanják a postahivatalokat és ezáltal fennakadást okozzanak a rendes munkában.

Pécsett erősebb földrengés volt. Az elmúlt pénteken hajnalban egynegyed négykor *Pécsett erős földalatti moraj riasztotta föl az embereket álmukból.* A mindinkább erősödő morajt néhány gyöngébb lökés, majd *általános földrészködés követte.* Több helyen kicsapódtak az ajtók, a falakról leestek a képek, az ablakok megrepedeztek és az órák megálltak. A három percig tartó földrengés óriási ijedelmet okozott, az emberek rémülten ugrottak ki ágyukból és az utcára rohantak. Az alig pár percig tartó rengés általános ijedségen kívül *nem okozott különösebb bajt. A földrengés egész Baranyamegyére és Tolnamegye déli részére kiterjedt.* A budapesti egyetemi földrengést jelző intézet jelentése szerint a földrengést valószínűleg *földalatti beomlás okozta,* ami egyébként a Karszt-vidéken, Fiume és Zagráb környékén szokott előfordulni.

Rablázadás egy németországi fegyházban. A *rheinbachi* fegyházban a foglyok fellázadtak. A lázadók rázárták az örökre az ajtókat és megkísérelték a menekülést, ami azonban nem sikerült nekik. Katonáság vette körül a fegyházat s a lázadó fegyenceket hamarosan ártalmatlanná tették. *A fegyházban valóságos útközlet fejlődött ki,* melynek során a fegyházzörök három menekülő foglyot agyonlőttek.

Merényletet terveztek a román király ellen. A román király ellen az elmúlt héten vasúti merényletet terveztek. A vasúti sineket, ahol a király utazott, felszedték, de a vonatvezető észrevette a veszélyt s ennek következtében elhárította a kisklást. Így a király csak a véletlennek köszönheti megmenekülését.

Óriási repülőgépek. Az angol léghajózási minisztérium óriási repülőgépeket akar építtetni, amelyekkel egyszerre ötven katonát szállíthatnak. A gépeket tisztán fémből készítik és négy, egyenként hétszázötven lóerős olajmotorral szerelik föl. Még ennél is nagyobb befogadóképességű gépeket terveznek és nem lehetetlen, hogy nemsokára kétszáz ember szállítására alkalmas gépeket fognak építeni.

Csalánnal verte arcul. Palkovics Józsefné nagykölkedi asszony csalánnal többször arculütötte Légrády Gyula ölesztendős kisfiút. A brutális merénylet folytán a gyermek súlyos égési sebeket szenvedett. A körmendi járásbírósg Palkovicsnét ötezer korona pénzbüntetésre ítélte s ezt a végzést most a szombathelyi törvényszék is jóváhagyta.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. I. Szeged. A kettő közül az első betűrejtvény megfelel. — **M. I. Nagy-Pall.** A számrejtvény nem jó. Eredeti tréfákat kérünk. Ezek olyanok, mintha lemásolta volna őket valahonnan. — **Sz. I. Bába.** Nehéz hantok című verse még nem üti meg a közlés mértékét. Sok melegség, őszinte érzés, egy-egy erőteljes költői gondolat csillan meg benne itt is, ott is, de a verselés szabályaival, mesterségbeli részével nincs tisztában. Ajánljuk, szerezzen be magának verstant (poétikát), amelyből könnyűszerrel elsajátíthatja a verstan törvényeit. Mert, ugye, hiába van valakinek a lelke teli muzsikával, hanggal, mit sem ér, ha nem ismeri a zongora billentyűit, vagy a hegedű fogását. Ugyanígy áll a dolog a versírással is. — **T. J. Csengőd.** Közlünk belőlük. — **V. I. Békéssámsón.** A bősörményi veszedem és a Flórián című regények csupán a Vasárnap-ban jelentek meg, könyvalakban nem kaphatók. A 35-ik szám bizonyosan a postán kallódott el. A rejtvények jók valamennyien. — **A Fadrusz-rejtvény** beküldőjének. Fadrusz János nem fadrusz volt, hanem hazánk egyik legnagyobb szobrászművésze. O készítette többek között a világhírű kolozsvári Mátyás király szobrot. A pótlórejtvényt elfogadjuk. Írja meg a nevét, mert név nélkül kaptuk a rejtvényt — **Többeknek.** Kérjük mindazokat, akik rejtvényt küldenek hozzánk, a rejtvények megfejtését minden esetben írják a rejtvény mellé. Igazán nincs időnk arra, hogy sokszor hosszú időt pazaroljunk el arra, hogy a beküldött rejtvényt megfejtsük. Reméljük, hogy olvasóink nem azért küldenek rejtvényeket, hogy bennünket szórakoztassanak. A jövőben a megfejtés nélkül érkezőket rögtön a papirkosárba dobjuk.

(Jövő héten folytatjuk.)

TRÉFÁK

Szives hála.

Kisvárosban artézi vizet árul egy szegény öreg ember. A nehéz terhet egy sovány számmárral viteti egyik utcán le a másikon fel, míg el nem kél. Egyik napon a korcsmaajtó előtt egy kátyúban elakadt a számar. Erre az öreg elkezdti ütlegelni a számarat, amikor nyílik a korcsmaajtó és a jegyző meg a tanító lép ki rajta. Hogy jó példát adjanak, neki vetik magukat a szekérnek és kiemelik a kátyúból. Erre az öreg vizes magasra emeli süvegét és szívéből hálálkodik:

— Köszönöm alázatossággal a tekintetes urak szives segítségét, mert hát való igaz az, hogy egy számar csak nem birta volna kimozdítani e nagy terhet a kátyúból.

(Beküldte: Kopa Zsigmond.)

Jó tanács.

Vendég: Korcsmáros úr, jó tanácsot adok arra, hogyan mérhet ki több sört.

Vendéglős: Mondja, az Isten is megáldja érte!

Vendég: Adjanak a poharakba kevesebb habot!

(Beküldte: Molnár István.)

Jó barát nő?

A vénkisasszony a vendéghez, aki kitűnő énekes: Legyen szives, énekeljen hangosabban, hadd pukkadjon a barátóm a szomszédban, hogy mennyire udvarolnak nekem!

Az orvos boszúja.

— Hallottad, hogy Klára felbontotta az eljegyzését a fiatal orvossal?

— Igen! — És ez a szemtelen fráter nemcsak az összes ajándékait kérte vissza, hanem még egy számlát is küldött Klárának negyven látogatásért.

Boszantó.

— Az orvosom igazán furcsa ember! Amikor olcsó volt a sör, akkor megiltotta, hogy igyam s most, amikor nem lehet megfizetni, megengedi az élvezését.

„Mit vegyek föl?”

Apa, anya és négy kis gyermekük nagyban készülődnek. Mennek látogatóba valahová.

Az asszony keresgél a ruhái között. Odaszól a férjének:

— Mondd, János, mit vegyek föl?

— No — mondja a gondterhelt férj — egyelőre vedd föl a Pistikét, mert — bóg!

REFORM-FOGÁSZAT.

Műfog kaucsukba foglalva 500 K. Reform lemezen műfog 1000 K. Reform műfog szápadlásmentes 1500 K-tól 2000-ig. Amerikai porcelán fogkorona 2000 koronától. Plombák, fogtisztítás mérsékelt áron. Vidékieknek soron kívüli rendelés egész nap. Vasár- és ünnepnap 10-11-ig. **Dentist FENYVESI MENYHÉRT** fogászati intézete, Budapest, IX. ker., Ráday-utca 5. szám. (Kálvin-tér mellett.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

Tehénbőrcsizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

Nyersbőröket

(róka, nyest, görény, nyúl, stb.)

a legmagasabb napiáron veszünk.

TEUTSCH JÁNOS és FIA

nyersbőr és szőrmeárú nagykereskedők

Budapest, V., Nádor-utca 14. sz.

TITKOK FÖLDJE

Buday Barna könyve egy óceáni szigetre vetődött tengerész regényét adja elő lebilincselő érdekességgel. A könyvet művészi kivitelű képek díszítik. Megrendelhető kiadóhivatalunkban.

80 KORONÁÉRT,

portóért külön még 45 korona küldendő.

Két fontos műszaki könyvujdonlás!

VÍZTURBINÁK

184 oldal, 125 ábrával. — Ára 10% felárral 770 K.

GŐZTURBINÁK

192 oldal, 118 ábrával és a Mollier-féle gőztáblázat-melléklettel. — Ára 10% felárral 814 K

Mindkét kötet szerzője:

JALSOVICZKY LAJOS

okl. gépészmérnök, m. kir. áll. felső iparisk. tanár.

Az Athenaeum kiadása. Kaphatók minden könyvkereskedésben és elárúsítónál.

Szakorvos rendelő vér- és nemi betegek részére. Ezüst-nyársan-oltás! Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Mielőtt

naptárt vesz!

nézze meg a borítékon belüli első oldalt s csak ha látja, hogy az «Uj Barázda» lapkiadó részvénytársaság kiadása, akkor vegye meg.

(5. folytatás.)

Nekem borzasztóan fáj a derekam, de különben nem történt semmi bajom és enyéim is, egypár horzsolást leszámítva, ép bőrrel kerültek ki a vasúti balesetből. A három tiszt azonban meglehetősen össze-vissza ütötte magát. Különösen szegény Monteboc tábornok, akit a vonatról sértetlenül leszállított autók a két ezredessel együtt ép az imént szállított vissza a közeli városkából, ahol bekötözték a sebeiket. Most láttam csak, mi az: hú alattvaló. A kecskeszakállú tábornok még erős fájdalmai közt is állandóan a podgyászkocsinkban szállított holmink, különösen pedig a fenséges asszony kelengyéje után érdeklődött. Most tudtam meg, hogy nemcsak a lakodalmi villásreggeli, meg a különvonal, hanem még menyasszonyi kelengyémnek, sőt kedves szüleim ruhá-tárának a költségeit is Bommadráda állampénztára fedezi, még pedig (minthogy a tisztí küldöttségénél erre már nem volt elegendő pénz) ez utóbbiakat hitelben.

Tiboron azonban sajtóságot izgatottságot észleltem.

— Mi baja? — kérdeztem aggódva. — Még nem vagyunk bent Bommadrádaiban?

— Hiszen ha ott volnánk — felelte a férjem — ott én vagyok az uralkodó, ott már van katonaságom, testőr-ségem! De itt a mennedradák földjén sohasem lehet tudni, nem csap-e belénk az utolsó percben valami diplomáciai bonyolalom.

— Attól fél — tette föl anyám nem csekély diplomáciai érzékkel — hogy meg akarják akadályozni a bevonulását?

Tibor a vállát rángatta:

— Mit tudom én?

— A külhatalmak? — faggatta atyám, akinek láthatólag nem kis büszkeségére szolgált, hogy rendes délutáni mellékkeresete helyett ezúttal a külhatalmakat is belekalkulálhatta jövődjé hogylétünk kérdésébe.

Mialatt így tanakodtunk egymással, ajtónk előtt egyszerre lépteket hallottunk. Majd erőteljesen kopogtattak az ajtón.

— Tessék kinyitni! — szólt az idegen hang odakint franciául.

— A diplomácia! — suttogta anyus.

Tibor idegesen rezzent össze. De már a másik pillanatban összeszedte magát s a belülről bezárt ajtóhoz lépve kikiáltott:

— Csend! Ez a fenségek szobája, forduljanak a szárnysegédhez!

Az idegen nem felelt semmit. A következő percben a kulcs csörrenve esett ki a zárból és a kintlévők tolvajkulcs-csal kinyitván az ajtót, betoppantak a szobába. Hármán voltak. Az első egy harcsabajuszú, hatalmas alak, ruhájáról ítélve valami rendőrtiszt lehetett, a mögötte álló két szuro-nyos alak pedig csendőr, vagy micsoda.

— Mars ki! — rivallt rájuk fenséges férjem, egész testében remegve a felháborodás izalmától és az ajtóra mutatott. A harcsabajuszú azonban balkezében hivatalos írást tartván maga előtt, jobbjával hirtelen rácsapott Tibor vállára.

— Ön Sakulics Gyula, az ál-Tibériusz herceg? — döngött rája rettentő hangon és vasmarkával megmarkolva a vállát, újra kiáltott:

— Fogjátok meg! — s a két marcona csendőr már meg is ragadta a hiába tiltakozó Tibornak mind a két karját.

Nem írhatom le elég híven ennek a jelenetnek az iszonyatát.

Az én egynapos uram, a királyi vérből való herceg, akit már csak órák választanak el Bommadráda trónjától, otromba pribékek kezén, mint valami csaló, gazember, szélhámós?! Megfelejtkezvén fejedelmi méltóságomról, sikoltozva vetettem közbe magamat, hogy tiltakozzam a botrányos erőszak ellen. Apám és anyukám hasonlóképp felháborodva kiabáltak a jövevényekre, annál is inkább, mert Tibor ezúttal valóban fejedelmi gesztussal mindjárt meg is magyarázta nekünk s a szomszéd szobából közben elősiető két ezredesnek, hogy megint micsoda diplomáciai gaszágról van szó. A harcsabajuszú rendőrtiszt azonban megmutatta a hivatalos iratot és a budapesti főkapitányságtól érkezett táviratot a két ezredesnek s hosszas és kölcsönös magyarázkodások után megállapodott velük abban, hogy a helyzet tisztázása végett a két bommadrádai tiszt bemegy autón a városba, a rendőrtiszt pedig a két csendőrrel addig itt tartja őrizetben II. Tibériusz őfenségét s megvárják a délben érkező gyorsvonatot, amellyel a budapesti detektívnek is meg kell érkeznie.

Délben aztán a gyorsvonatról kiszállt a budapesti detektív és az, fájdalom, minden kétséget eloszlatott báró Csabaffy Tibort, II. Tibériusz, azaz Sakulics Gyulát illetőleg. Most már megtudtam, hogy Európa legnagyobb szélhámósának adtam oda első és legédesebb csókjaimat, s hogy a polgári kör elegáns és vakmerő táncosa, a pezsgőző vőlegény és Bommadráda fejedelmi jelöltje milyen cudar játékot űzött velem, amikor tapasztalatlanságomat s hiszékenységetem kihasználva tudatom ellenére is részesévé tett ennek a világraszóló szélhámoskodásnak.

Sakulics csaknem a megszólalásig hasonlított Tibor herceghez, aki azonban ez idő szerint valahol Norvégiában utazgat. És ezt a feltűnő hasonlatosságát próbálta értékesíteni egészen Bommadráda fejedelmi trónjának a magaslatáig, miután már előzőleg oly furfangosan intézte volt a dolgát, hogy Bommadráda előkelő körei csakugyan őt nézték Tibor hercegnek.

Most már nincs sok mondanivalóm.

Apámmal, anyámmal teljesen összetörten, összezúzva szálltunk föl a kis mennedradai állomáson a Magyarország felé haladó vonatra, miután körülményes kihallgatásunk során behizonyosodott, hogy mink is oly áldozatai vagyunk Sakulics szélhámosságának, mint akár az egész Bommadráda-ország.

Mire Budapestre érkeztünk, már a pályaudvaron a riporterek hada várakozott reánk és nekem alkalman volt életem egyetlen, de bizonyára legszomorúbb fejedelmi kalandjának részleteit elpanaszolni a nagy nyilvánosság előtt, miközben a mamának megint újra meg újra eszébe jutottak a Szilvi néni ruhájáról mondott szavai, hogy:

— Ugy-e, megmondtam, Mili, hogy Szilvi néni csókruhája csak szerencsétlenséget hozhat reád!?

Férjem ellen természetesen rögtön megindítottam a válóper és rövid egy napig tartó asszonykodásom után most már íme talán holtom napjáig tartó hosszú leányasszonykodásnak nézhetek elébe.

Szomorú távlat. Az ember nem is hinné el csak úgy hirtelenében, hogy ily rövid idő alatt milyen sokra és mily kevésre viheti, ha a balsors ilyen regényes történet hősnőjévé avatta?

— Ah! — sóhajtottam nagyot magamban, miközben búsan nézegettem a csókruhát, melyet éppen be akartam csomagolni a skatulyába, hogy «hálás köszönettel» visszaküldjem Szilvi néninek. És, mi tagadás benne, a magamnak szóló önvád és a Szilvi néninek szóló keserű szemrehányás könnye csurgott végig az arcomon, miközben ezt a műveletet végeztem.

S bánatomban ilykép bőrig ázva, észre sem vettem, hogy hátam mögött lassan nyílt az ajtó, s az, aki besettenkedett rajta, hátulról, orvul, egyszerre csak átkarolta a derekamat. Felsikoltottam, mert első pillanatban Isten bizony azt hittem: detektív, hogy letartóztasson. A másik pillanatban azonban, ott, a skatulyába csukott csókruha mellett már szívárványos mosollyal gügyögtem bele vakmerő orviamadó m orró ajka közé, hogy:

— Géza... igazán... megbocsájt? (VÉGE.)

REJTVÉNYEK

1. Versesrejtvény.

Az első szótagom erdőben találok,
Második szótagom asztaloslán látok.
Ez a két szó együttvéve:
Város a Sajó mentébe.

(Beküldte: Gáspár Ilonka, Lajosmizséről.)

2. Számrejtvény.

Ezer darab diókn van. Bele kell rakni megfelelően elosztva tíz zsákba és be kell kötni a zsákok száját. Akárhány darab diót kérnek tőlünk, csak zsákszámba szabad adni, természetesen a zsákokat kibontani nem szabad. Hogy kell az ezer darab diót tíz zsákba elosztani?

(Beküldte: Nagy Menyhért, Nagyvarsányról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 52-ik számunkban közöljük.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Rabmagyarok egyesüljetek.**
2. Számrejtvény: **Tizenkilenc éves.**
3. Betűrejtvény: **Ezer korona.**

Megejtették: Szabó István, Borsi Mózes, Borsi Bözsike, ifj. Boján Imre, Szilágyi Ilus, Molnár Katinka, Gáspár Ilonka, Boross Mihály, Eszenyi Bálint, Molnár Jenő, Németh Lajos, ifj. Józsa Lajos, Korózs Istvánné, Csányi Béla, Illés József, ifj. Csernus Ferenc, Szemerédy József, Kozma Rózsika, Sivák Ferenc, Boa József, Soós Lajosné, Németh István, Parcsami József, Naszvadi Sándor, Szijjártó Szabó Benjamin, ifj. Szalkai F. Gábor, Erl Ferenc, Bagdi Albert, Czeiner György, Rektor Pál, Mayer Gyula, Mile József, Gerber Rózsika, ifj. Éva Béla.

Jutalomkönyvet nyertek: **Borsi Bözsike (Uszod), Molnár Katinka (Győr), Gáspár Ilonka (Lajosmizse), Korózs Istvánné (Alsóhangony), Rektor Pál (Penészlek), ifj. Csernus Ferenc (Csanádapáca), Boa József (Kerkaszentkirály), Mile József (Hajduhadház), Szabó István (Kerekegyháza), Gerber Rózsika (Budapest).**

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Héjj Imre dr.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Meskó Pál.**

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 26-án.)

Gabona, liszt és őrlemények. Búza 76 kg-os: Tiszavidéki 9900—10.000 K, fejméregyei és pestvidéki 9800—9900 K. Búza 78 kg-os: Tiszavidéki 10.000—10.100 K, fejméregyei és pestvidéki 9900—10.000 K. Rózs 650—6600 K, takarmányárpa 6800—6900 K, sörárpa 7300—7500 K, köles 8000—8500 K, zab 655—6600 K, repce 14.000—14.500 K métermázsánként. — Nullásliszt 164, főzöliszt 159, elsőrendű kenyérliszt 154, másodrendű kenyérliszt 129, nullás rozsliszt 118, egységes rozsliszt 108, 8-as liszt 49 K. — Vidéki malmok lisztjeiért kilogrammonként a követárakat fizetik: Duplatogus nullásliszt 140, nullásliszt 137, főzöliszt 134, 6-os kenyérliszt 131, 7/2-es kenyérliszt 95, 8-as takarmányliszt 48, nullás rozsliszt 110, 1-es rozsliszt 91 K kilogrammonként. Korpáért 100 kilogrammonként 4400—4500 K-t fizetnek.

Vetőmagvak. Lucernamag, nagyaranács, nem tisztítható 45.000—50.000, lucernamag, nagyaranács, tisztítható 50.000—54.000, lucernamag, nagyaranács 55.000—62.000, löheremag, nagyaranács, nem tisztítható 55.000—60.000, löheremag, nagyaranács, tisztítható 60.000—67.000, löheremag, nagyaranács 68.000—75.000, viktóriaborsó 12.500—14.500, baltacimmag 16.000—16.500, mák 43.000—45.000, cirokmag 55.000—65.000, napraforgómag 82.000—92.000, tavaszbükköny 12.000—14.500 K métermázsánként.

Takarmány. Rétiszéna, elsőrendű 4200, másodrendű 3300, muhar, elsőrendű 4500, másodrendű 2800, lucerna, elsőrendű 4300, másodrendű 2800, alomszalma, elsőrendű 2700, másodrendű 2000, zsupszalma, elsőrendű 2900, másodrendű 2800, takarmányrépa, elsőrendű 1050, másodrendű 800 K métermázsánként. — A budapesti műtárgyműanyagpiac árai: pogácsalisztikővetat 50, repcefogácsa 75, lenmagfogácsa 78, iótáp 35, maláacsra 60 K kilogrammonként.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 108—195, kivételesen 260—300, silányabb 92—100 K. Tarka hizott ökör jobbminőségű 160—230, kivételesen 300—320, középminőségű 105—150, alárendelt minőségű 95—100 K. Román ökör 180—260, kivételesen 300 K. Magyar tehén 135—215, kivételesen 230—250 K. Tarka tehén 80—210, kivételesen 255—270 K. Bivaly 185—245 K. Növendék 84—96 K. Kicsontozni való 80—90 korona kilogrammonként élőszűlyban.

Budapesti szúrómarhavásár. Belföldi szopós borjú elsőrendű 360—370, kivételesen 380 K-ig, másodrendű 300—350 K-ig, harmadrendű 3.0 K-ig kilogrammonként élőszűlyban.

Budapesti juhvásár. Feljavított juh 120—200 K kilogrammonként élőszűlyban.

Budapesti lóvásár. Hátas csikó 7000—97.000 K, könnyebb kocsiló 135.000—165.000 K, igás kocsiló, nehéz 65.000—170.000 K, igás kocsiló, könnyű 5000—138.000 K, számar 10.000 K, öszvér 17.000—18.000 K, alárendelt minőségű lovak 43.000—50.000 K, vágólovak 6000—40.000 K.

Budapesti sertésvásár. Fiatal nehéz 460—470, prima szedett 400—440, közép 360—380, jobb minőségű 330—370, öreg urasági nehéz 400—420, öreg szedett 380—400, átvészelt süldő 260—280, nem vészelt 220—250 K kilogrammonként élőszűlyban. — Zsír ára nagyban 720—730, szalonna 600—830 K kilogrammonként.

Gyapjú. Elsőrendű gyapjú 860—940 K, másodrendű 640—680 K-ba kerül kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr 320—340, borjúbőr 620—700, juhbőr 200—260, öbör 30.0—3500 K.

Tej és tejtermékek. Tej 80, tejfél 220—240, habtejszín 500 K literenként. Tevaj 1200—1300, trappista és óvári sajt 720—800, gróji 900, túró 160—180 K kilogrammonként.

Mézpiac. Pergetett méz 525 K kilogrammonként, vidéken 420—440 K.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa zöldje kilogrammjá 12—35, petrezselyem zöldjével 12—35, zeller 24—50, kalarábé 24—36, vöröshagyma érett, makói 74—82, vöröshagyma elsőrendű 60—72, másodrendű 50—58, fokhagyma elsőrendű 80—90, másodrendű 70—76, fejeskáposzta 24—30, kelkáposzta elsőrendű 40—46, másodrendű 32—36 K, saláta elsőrendű és másodrendű darabja 2—6, sóska kilogrammjá 60—80, paraj 30—35, burgonya 30—42, retek, fekete 18—34, tök, főző 42—46, sütni való 24—30, karfiol 100—180, cseklarépa, elsőrendű 30—34, másodrendű 22—28, alma 80—250, körte 120—300 szőlő 160—320, gesztenye 140—160 K.

Baromfi és tojás. Csirke élő, rantanivaló 550—850, sütnivaló 1000—1600 K párja, liba tisztított, hizott, kilogrammjá 600—680 K, tyúk, élő, párja 1100—1800 K, tojás darabja 15—41 K.

Bor. A borárak csendes forgalom mellett szilárdak. Vidéken 11 fokos idei borokért 100 K-t is fizetnek, homoki jobbajta borokért pedig 60—70 K-t literenként.

Szeszüzlet. Gyümölcsipálkauzetben a kínálat élénk és törköly 960—970 K-ig, szilviorium 1250 K-ig került forgalomba termelőállomáson 10.0/0 literfokonként hordó nélkül Bopárlat élénk kínálat tárgyát képezi és 1100 K-ig volt ajánlva, azonban kevés üzlet létesült.

Idégen pénzmenek legmegasabb ára. A deviza-központ hivatalos árfolyása 1922 november hó 28-án: 1 drb Napoleon arany 8800 K, angol font 10 900 K, dollár 2425 K, francia frank 171 K, német márká 32:25 f, olasz lira 117 K — f. osztrák korona 3:65 f, román lei 16 K 50 f, cseh korona (szokol) 78 K 25 f, svájci frank 455 K, szerb dinár 31 K 20 f, lengyel márká 16:50 f. Zürichben 100 magyar K-ért 0:23 svájci frankot fizettek.

Brillánst, ékszt, gyöngyöt

mindenképp drágábban vesz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. sz. m. b. n.)

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramofon és lemezek a legolcsóbb árban:

STERNBERG HANGSZERGYÁR
VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Árjegyzéket bérmentve.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben
Máthé András résmű-árnyár
Ujpest, Károly utca 11. sz.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kéveköthő aratógépek, lógerelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecs-kavágók, répavágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT AKAR?-IRJON!
HATSCHÉK FARKAS MOZI BÉPÉST
IV. KÁROLY-KÖRÚT 26

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer szőlőpermetezők szénkénevezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők
SZONTÁGH PÁL rézáru-gyár (Cégfőnök Terényi Samu) Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

Hálószobák, ebédők, teljes lakberendezések legolcsóbban készítőnél, **BODON** műasztalos bútórúházában, Péterfy Sándor-u. 42., Garay-térnél Vidékieknek díjtalan csomagolás és szállítást

Egy darabból kalapált**Vörösrézüstök**

legutányosabban kaphatók
Nagy Ignác cégnél
Budapest, Károly-körút 9.
Alapítva 1884 Telefon: József 115-15

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban
RENNER ÉS HAMVAI
sodronyfonat- és szitaárú készítőknél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar köze ében.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be. 3

Kapható: Férfi és női ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavász. Férfi, női, gyermekcipők, csizmák. Szabókellékek, kész fehérneműek és felsőruhák, úgyszintén mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció-, cipő- és díszműárúk.

Minden gazdát érdekl! Fontos könyvjárandóság!

Mezőgazdasági növevényeknek fontosabb állati ellenségei

Írta: KADÓCSA GYULA
m. kir. rovartanai állományvezető.

Népszerű, könnyen érthető hangon írja le az a könyv a fontosabb állati kártevőket, sőt képből is bemutatja mindegyiket. Gyakorlati tanácsokat nyújt az ellenük való sikeres védekezés módjaira vonatkozólag. 186 oldal, 43 szöveggéppel.

Ára 10^h feldről 528 korona.

Az Athenaeum kiadása. Kapható minden könyvkereskedésben és elárulótól.

NINCSEN GONDJA TÉLRE

ha megrendeli a kisgazda, földműves és kisiparos társadalom legszebb és legértelmesebb alábbi naptárait, mert egész télre van szórakozása és amellet sok hasznos és értékes gyakorlati tanácshoz jut a mezőgazdasági teendők köréből.

- A Vasárnap Naptára 1923. évre ára 70 K
Az Uj Barázda Naptár 1923. évre ára 100 K
A Nagy Képes Családi Naptár 1923. évre ára 100 K
Nagy Képes szent Család Naptár 1923. évre ára 100 K
A Nagy Képes Regélő Naptár 1923. évre ára 100 K
Az Amerikai Magyarok Naptára 1923. évre ára 100 K
A Familien Volkskalender für das Jahr 1923 ára 100 K
A Falu Naptára 1923. évre ára 70 K

Ha egyszer megvette és átnézte, soha többé más naptárt a kezébe venni nem fog.

A naptárakban megtaláljuk a lefolyt esztendő politikai életének kimagasló mozzanatait, a nagyvilág képekkel gazdagon tarkított eseményeit, ismeretterjesztő cikkeket a tudomány, irodalom és művészet széles köréből, közöttük értékes mezőgazdasági tanulmányokat; azután illusztrált elbeszéléseket, verseket, hasznos útbaigazításokat és a nélkülözhetetlen naptári részt.

Megrendelhetők a kiadóhivatal útján (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.), de kaphatók minden lapelárúsitónál, könyvkereskedésben és „Hangya” szövetkezetben.